

کارگران روزمزد شهرداری اندیمشک:

قرارداد دائم و بیمه تامین اجتماعی نداریم
کارگران روزمزد شهرداری اندیمشک از مسئولان درخواست کردند از قرارداد کار دائم کار و بیمه تامین اجتماعی برخوردار شوند. به گزارش ایلنا، شماری از این کارگران که تحت مسئولیت یک شرکت پیمانکاری تامین نیرو در شهرداری مشغول به کارند، گفتند: کارگران روزمزد شهرداری اندیمشک، به دلیل ماهیت روزمزدی بودن کار، وضعیت شغلی و بیمه‌ای مشخصی ندارند. یکی از این کارگران با بیان اینکه در پیگیری مطالباتمان روز سه‌شنبه (۱۵ مهر ماه) مقابل ساختمان شورای شهر دست به اعتراض صنفی زدیم، افزود: متأسفانه بعد از ۸ سال سابقه کار، فاقد بیمه تامین اجتماعی، عیدی و پاداش پایان سال و سایر مزایای عرفی و رفاهی هستیم و وضعیت شغلی‌مان همانند قبل باتکلیف و نابسامان است.و افزود: کارگران روزمزدی همانند سایر کارگران در کنار خرج‌های اصلی زندگی، نیازمند تامین هزینه‌هایی مانند آموزش و تحصیل، بهداشت و درمان هستند.اما متأسفانه دستمزد پایین در کنار تورم افسارگسیخته، سبب ناتوانی این کارگران برای تامین نیازهای حداقلی زندگی‌شان شده است.

□□□

تجمع نانوایان مشهدی

روز گذشته (۱۶ مهر ماه) نانوایان مشهد در اعتراض به پرداخت نشدن یارانه‌ان از سوی دولت مقابل استانداری تجمع کردند. به گزارش ایلنا و به گفته این نانوایان، آنها سه ماه است که یارانه دریافت نکرده‌اند و فقط وعده شنیده‌اند. نانوایان می‌گویند: هزینه‌های تولید بالا است و بدون دریافت یارانه‌ان توان ادامه کار نداریم. پیشتر نیز نانوایان در اصفهان و اهواز دست به تجمع زده بودند.

□□□

صبح دیروز (۱۶ مهر ماه) شماری از کارگران کارخانه «فولاد سیادن» اهر، در اعتراض به وضعیت مطالبات معوقه خود، ابتدا مقابل درب کارخانه و بعد مقابل ساختمان فرمانداری اهر تجمع کردند. به گزارش ایلنا، به دنبال این اعتراض، نشستنی با حضور اعضای شورای تامین و نمایندگان کارگری در محل فرمانداری برگزار شد و در نهایت مقرر شد کارفرما حداقل تاروز شبیه هفته آینده با تامین منابع مالی، بخشی از معوقات مزدی دو ماهه کارگران اهر بازد. به گفته کارگران، در جریان قطعی برق و گاز کارخانه حدود دو هفته فعالیت تولیدی کارخانه متوقف شده که در نهایت هفته گذشته با مساعدت مسئولان، هم برق و هم گاز کارخانه وصل شده و فعالیت تولیدی کارخانه از سر گرفته شد. این کارگران می‌گویند: انتظار داریم حقوق مر داد و شهریه‌ای به‌زودی به حسابمان واریز شود. در شرایط فعلی هزینه‌های زندگی بالاست و انتظار داریم کارفرما با پایبندی به تعهدات خود، هر چه زودتر نسبت به پرداخت معوقات مزدی کارگران اقدام کند. به گفته کارگران، ندادن به موقع لباس کار، نداشتن فیش حقوقی و عدم رعایت بهداشت کار به میزان کافی، بخش دیگری از مشکلات کارگران فولادسیادن است.

□□□

آغاز واریز باقیمانده پاداش بازنشستگان فرهنگی

پرداخت ۴۰ درصد باقی‌مانده پاداش پایان خدمت بازنشستگان فرهنگی از طریق بانک‌های عامل آغاز شده و به تدریج به حساب مشمولان واریز می‌شود. به گزارش ایلنا، در مرحله نخست، ۶۰ درصد از مبلغ پاداش پایان خدمت این گروه از بازنشستگان پرداخت شده بود.

□□□

کشته وزخمی شدن چهار کارگر چاهکن

سه کارگر به علت گازگرفتگی در یک حلقه چاه در روستای چرش دره از توابع الموت غربی جان خود را از دست دادند و یک کارگر دیگر مصدوم شد. به گزارش ایلنا، این حادثه بعد از ظهر روز سه‌شنبه (۱۵ مهر ماه) در روستای چرش دره از توابع الموت غربی استان قزوین هنگامی رخ داد که یک نفر از کارگران که برای حفر به عمق چاه فته بود، به دلیل استنشام گاز سمی دچار گازگرفتگی شد. سه همکار او که از اهالی محلی و خارج از چاه بودند با مشاهده این اتفاق سریعاً برای نجات جان همکار خود اقدام کرده و به ترتیب وارد چاه شدند که متأسفانه آنها نیز بر اثر استنشاق گازهای سمی بیهوش شده و در نهایت هر سه جان خود را از دست داده و یک نفر دیگر نیز مصدوم شد. با حضور گروه‌های امدادی، اجساد این سه کارگر باسنین حدود ۴۲،۲۷ و ۵۰ سال بعد از چند ساعت از عمق چاه به بیرون انتقال یافت و کارگر مصدوم نیز به بیمارستان منتقل شد.

□□□

مرگ بک‌راننده بر اثر سقوط بیل مکانیکی

در جریان حادثه‌ای که روز سه‌شنبه رخ داد، یکی از کارگران حین عملیات راه‌سازی در مسیر پل راه‌آهن جاده اردستان به اصفهان (پیش از کارخانه سیمان اردستان) بر اثر واژگونی بیل مکانیکی از ارتفاع سقوط کرد و جان باخت. به گزارش ایلنا و به روایت شاهدان، در هنگام اجرای عملیات برداشت خاک و سنگ، کارگر مورد نظر در کابین دستگاه بیل مکانیکی، مسئولیت هدایت دستگاه را به عهده داشته که حین جابجایی به دلیل سست بودن سطح زمین، بیل مکانیکی از ارتفاع واژگون شده و روی این کارگر سقوط می‌کند. او در جان خود را از دست می‌دهد.

سال‌هاست کارگران ساختمانی بیشترین آمار حوادث کار را در کشور به خود اختصاص داده‌اند و تقریباً بیش از نیمی از حوادث کار مربوط به این کارگران است. اما چرا آمار مرگ‌این کارگران همیشه در رأس قرار دارد و وضعیت ایمنی آنها هیچ‌زمان تغییر اساسی نمی‌کند؟

فعالان کارگری این حوزه، داربست‌های نایمن را یکی از مهم‌ترین دلایل آمار بالای حوادث کار می‌دانند. «محمد رضا حسینی‌الست» کارشناس حوزه ایمنی کار و عضو کارشناسان رسمی دادگستری، در رابطه با این داربست‌ها تحقیقات گسترده‌ای انجام داده و به صراحت می‌گوید که استفاده از داربست‌های نامن تبدیل به عرف شده، طوری که نه کارفرمایان زیر بار استفاده از داربست‌های ایمن می‌روند و نه هیچ ارگان ناظری خود را ملزم می‌داند که برای جمع کردن داربست‌های نایمن وارد عمل شود. گفتگوی ایلنا با وی در رابطه با داربست‌های نایمن در ادامه آمده که در آن، حسینی از این داربست‌ها به عنوان «قتلگاه کارگران ساختمانی» یاد می‌کند.

چه قوانینی در رابطه با الزام استفاده از داربست‌های ایمن وجود دارد؟

از نظر قوانین و مقررات در کشور کمیودی وجود ندارد. آیین‌نامه‌های متعددی در این خصوص تدوین شده‌ از جمله آیین‌نامه «کار در ارتفاع» و «کارگاه‌های ساختمانی» مصوب شورای عالی حفاظت فنی، همچنین در «مقررات ملی ساختمان» و اسناد فنی دولتی مانند نشریه‌های ۵۵ و ۱۰۱، شرایط مربوط به ایمنی داربست‌ها به‌طور کامل بیان شده است. افزون بر این، استاندارد بین‌المللی مربوط به داربست‌ها با عنوان استاندارد ملی توسط مؤسسه استاندارد ایران ترجمه و منتشر شده است.

در مقررات جدید میحث ۱۲ مقررات ملی ساختمان با موضوع ایمنی در حین اجرای کار که حدوداً دی ماه سال گذشته منتشر شد هم به صراحت الزام شده که داربست‌ها باید مطابق با استاندارد ملی کشور باشند. بنابراین از نظر ضوابط و الزامات قانونی، هیچ نقض یا کمیودی وجود ندارد. اما به نظر می‌رسد در عمل این مقررات

گزارش

قوانین متعدد حوزه ایمنی در عمل اجرانی شوند

«داربست‌های نایمن»، قتلگاه کارگران ساختمانی

است که هیچ‌گونه جایگاه ایمن برای کارگران ایجاد نمی‌کند.

نتیجه چنین وضعیتی، افزایش چشمگیر حوادث ناشی از سقوط از ارتفاع است که متأسفانه چون شدت سقوط از داربست بالاست، منجر به مصدومیت‌های شدید و گاهی منجر به زندگی نباتی کارگر یا فوت کارگران می‌شود و خانواده‌های آنان را برای سال‌ها دچار مشکلات جدی می‌کند. بنابراین اگر نام این داربست‌ها را قتلگاه کارگران بگذاریم، بامسماء تر است.

چه عواملی باعث می‌شود کارفرمایان از داربست‌های استاندارد استفاده نکنند و آیا موضوع هزینه، مطرح است؟

یکی از دلایل، همین تصور نادرست درباره هزینه است. در ارتفاعات بالا، داربست‌های استاندارد حتی از نوع سنتی ارزان‌تر تمام می‌شوند زیرا نیاز به نصب «کفرا» ندارد. اما در ارتفاع‌های کم، قطعات داربست استاندارد گران‌تر است اما چنین مقایسه‌ای صحیح و منطقی نیست و باید آنها را در شرایط یکسان مقایسه کرد.

در قراردادهای بین کارفرما و پیمانکار، الزام خاصی برای رعایت این استانداردها وجود ندارد؟

بله، متأسفانه در بسیاری از قراردادها اشاره‌ای به موضوع ایمنی داربست‌ها نمی‌شود. نه کارفرما و نه پیمانکار تمایلی به هزینه کردن برای داربست‌های قانونی و استاندارد ندارد زیرا این موضوع در عرف ساخت‌وساز کشور جانیفته است. در این شرایط

در بسیاری از کشورها استفاده

از داربست‌های غیر استاندارد

کاملاً منسوخ شده زیرا چنین

داربست‌هایی «قتلگاه کارگران» به شمار می‌روند. در ایران، بخش عمده حوادث ناشی از کار با شدت بالا، به سقوط از ارتفاع مربوط است

هیچ داربست‌سازی هم داربست قانونی نمی‌دهد. این عرف به قدری جاافتاده که حتی ناظر هم در صورت گزارش تخلف، معمولاً با مقاومت کارفرما مواجه می‌شود و عملاً اقدامی صورت نمی‌گیرد. در کشور ترکیه، تمامی داربست‌ها مطابق با استاندارد بسته می‌شوند و رعایت ایمنی به یک فرهنگ تبدیل شده است. در ایران نیز برای رسیدن به چنین سطحی از فرهنگ و انضباط، نیاز به یک عزم ملی و هماهنگی میان نهادهای مرتبط داریم. باید با تعامل و هم‌افزایی وزارت کار، شهرداری‌ها و سازمان نظام مهندسی و دادگستری، عزم ملی برای حل این مشکل ایجاد شود.

بنابر این مشکل، ضعف در اجرای قوانین است نه کمیود قانون.

ببینید طبق قانون، اگر کارفرما داربست غیراستاندارد استفاده کند، مرتکب جرم شده

رعایت نکردن مقررات به عرف تبدیل شده و نه بهر بهر دار خود را متخلف می‌داند، نه ارائه‌دهنده داربست. آنچه اکنون در کشور به عنوان داربست استفاده می‌شود، اسکلت فلزی موقتی است که جایگاه ایمنی برای کارگران ایجاد نمی‌کند

است. وزارت کار می‌تواند اعلام جرم کند، ناظر می‌تواند گزارش تخلف بدهد و شهرداری نیز مکلف است کارگاه را تا رفع خطر تعطیل کند. در واقع قبل از اینکه وزارت کار وارد عمل شود، شهرداری و سازمان نظام مهندسی باید وارد عمل شوند و دادگستری نیز باید در مواقع لزوم همکاری نزدیک با دستگاه‌ها و ارگان‌های متولی داشته باشد. با این حال، در عمل چنین برخوردی انجام نمی‌شود. در شهر قم، داربست‌های نایمن وجود دارد و ناظرین ساختمان گزارش هم می‌دهند اما شهرداری تکلیف قانونی خود را انجام نمی‌دهد. اگر این ضمانت‌های قانونی به‌طور واقعی اجرا شوند و هم‌زمان آموزش و فرهنگ‌سازی لازم از طریق رسانه‌ها و ارگان‌های متولی انجام گیرد، می‌توانیم از وضعیت کنونی عبور کنیم اما چون این وضعیت در طول سال‌ها به یک عرف تبدیل شده، تغییر آن مستلزم همکاری جدی تمام دستگاه‌های مرتبط و ایجاد یک عزم ملی است.

در صورت وقوع حادثه و فوت کارگر، مسئولیت قانونی بر عهده چه کسی است؟

در این موارد، هم کارفرما (به عنوان خریدار داربست غیر استاندارد) و هم داربست‌بند (به عنوان ارائه‌دهنده داربست نایمن) عوامل اصلی بروز حادثه شناخته می‌شوند و طبق ماده ۲ قانون مجازات اسلامی و ماده ۱۴۵ همان قانون، مجرم و مقصر حادثه هستند و باید در پرداخت کنند و البته در یک کارشناسی دقیق و قانون‌مدار، باید تاثیر ناظر و شهرداری نیز مورد توجه کارشناس قرار گیرد.

این مجازات‌ها شامل حبس هم می‌شود یا فقط جریمه نقدی ست؟

در اغلب موارد، مجازات به صورت جریمه نقدی سنگین است که براساس ماده ۱۷۶ قانون کار تعیین می‌شود اما برای مؤثر بودن این قوانین، حضور فعال چندین دستگاه، به ویژه دستگاه قضایی ضروری است. به همین دلیل لازم است در هر استان، قاضی ویژه‌ای برای رسیدگی سریع به این پرونده‌ها تعیین شود. در کنار آن، نقش سایر دستگاه‌ها از جمله وزارت کار، شهرداری‌ها، سازمان نظام مهندسی و رسانه‌ها بسیار مهم است. بدون همکاری همه‌جانبه این نهادها، امکان اصلاح این وضعیت وجود ندارد. در حال حاضر در بسیاری از کشورها استفاده از داربست‌های غیر استاندارد کاملاً منسوخ شده، زیرا چنین داربست‌هایی در واقع «قتلگاه کارگران» به شمار می‌روند. یادمان نرود در ایران، بخش عمده حوادث ناشی از کار با شدت بالا، به سقوط از ارتفاع مربوط است.

استان سیستان و بلوچستان با ۱۰۳ درصد و ایلام با ۱۰ درصد در زمره استان‌هایی با بالاترین نرخ بیکاری قرار گرفته‌اند. در مقابل، استان‌های آذربایجان غربی با ۴۰.۱ درصد، همدان با ۵ درصد و خراسان رضوی با ۵۳.۳ درصد کمترین میزان بیکاری را داشته‌اند.

زنان در بازار کار؛ مشارکت اندک و بیکاری بالا

گزارش تابستان ۱۴۰۴ بار دیگر ضعف مزمن حضور زنان در بازار کار را آشکار کرد. در حالی که نرخ مشارکت اقتصادی کل کشور ۴۰.۸ درصد است، مشارکت زنان تنها ۱۳.۶ درصد اعلام شده است یعنی که کمتر از یک‌هفتم زنان در سن کار، شاغل یا جوابی کار هستند. از سوی دیگر، نرخ بیکاری زنان ۱۵.۲ درصد برآورد شده که بیش از دو برابر نرخ بیکاری مردان (۵.۸ درصد) است. این شکاف ساختاری در تمام استان‌ها به جز معبود مناطق روستایی پابر جاست که علت اصلی این تفاوت در ترکیب فرصت‌های شغلی، محدودیت‌های فرهنگی و اجتماعی و نبود سیاست‌های حمایتی مؤثر برای اشتغال زنان است.

ساعات کار و شاخص کار شایسته

براساس گزارش مرکز آمار، از میان جمعیت شاغل ۱۵ ساله و بیشتر، ۶۵ درصد بیش از ۴۴ ساعت در هفته کار می‌کنند، در حالی که ۳۵ درصد کمتر از این میزان اشتغال دارند. سهم افرادی که بیش از ۴۹ ساعت در هفته کار می‌کنند به عنوان یکی از شاخص‌های کار شایسته، ۳۸.۵ درصد است. این شاخص نسبت به سال قبل ۰.۹ درصد کاهش یافته که می‌تواند ناشی از افت فعالیت‌های مولد در برخی بخش‌های اقتصادی باشد. از منظر سیاست‌گذاری، کاهش کار بیش از استاندارد می‌تواند نشانه‌ای از تعدیل فعالیت اقتصادی یا بهبود تعادل کاری-زندگی باشد. با این حال، در شرایط کنونی اقتصاد ایران، احتمالاً بیشتر به دلیل رکود و کاهش فرصت‌های کاری تفسیر می‌شود. نتایج تابستان ۱۴۰۴ نشان می‌دهد که بازار کار ایران در یک وضعیت «رکود با ثبات» قرار گرفته است؛ نرخ بیکاری رسمی اندکی کاهش یافته اما شاخص‌هایی مانند اشتغال ناقص، بیکاری جوانان و سهم پایین مشارکت زنان همچنان نگران‌کننده است. کاهش نرخ بیکاری بدون رشد قابل توجه در نسبت اشتغال با مشارکت اقتصادی، نشانده‌ای از جذب نیروی کار در مشاغل غیررسمی و ناپایدار است. از سوی دیگر، تمرکز اشتغال در بخش خدمات که اغلب بهره‌وری پایینی دارد و کاهش سهم صنعت، بیانگر کم‌تحرکی سرمایه‌گذاری تولیدی در کشور است.

در نهایت، هرچند آمار رسمی از ثبات نسبی بازار کار خبر می‌دهد اما شاخص‌های درونی‌تر مانند بیکاری تحصیل‌کردگان، اشتغال ناقص، نابرابری جنسیتی و شکاف استانی نشان می‌دهد که اشتغال در ایران همچنان با چالش‌های بنیادین روبرو است؛ چالش‌هایی که تنها با حرکت به سمت رشد اقتصادی، اصلاحات ساختاری در نظام آموزش، سرمایه‌گذاری و سیاست‌های منطقه‌ای قابل رفع خواهد بود.

۴۱ میلیون ایرانی بیکارند یا اصلاً دنبال شغل نمی‌گردند

حاکمیت «رکود باثبات» در اقتصاد ایران

بر پایه تازه‌ترین گزارش مرکز آمار ایران از طرح آمارگیری نیروی کار تابستان ۱۴۰۴، نرخ بیکاری کل کشور به ۷.۴ درصد رسیده که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۰.۱ درصد کاهش یافته است.

به گزارش اقتصادآنلاین، تازه‌ترین نتایج طرح آمارگیری نیروی کار حاکی از تداوم وضعیت نسبتاً باثبات در بازار کار کشور است. جمعیت فعال اقتصادی یعنی مجموع شاغلان و بیکاران، حدود ۲۶ میلیون و ۹۲۹ هزار نفر برآورد شده که معادل ۰.۸ درصد از کل جمعیت در سن کار (۶۶ میلیون و ۴۶ هزار نفر) است. در مقابل، جمعیت غیرفعال شامل افرادی که نه شاغل اند و نه در جست‌وجوی کار، حدود ۳۹ میلیون و ۱۰۸ هزار نفر را شامل می‌شود. با اضافه کردن تعداد یک میلیون و ۹۸۰ هزار نفری که اگر چه در جمعیت فعال قرار دارند اما بیکارند و شغلی ندارند، مجموع جمعیت بیکاری که در سن کار قرار دارد، به ۴۱ میلیون نفر می‌رسد.

براساس داده‌های رسمی، نسبت اشتغال کشور ۳۷.۸ درصد اعلام شده و نرخ بیکاری نیز به ۷.۴ درصد رسیده است. با این حال تفاوت محسوسی میان مشارکت اقتصادی مردان و زنان مشاهده می‌شود. نرخ مشارکت مردان در تابستان ۱۴۰۴ حدود ۶۸.۱ درصد و برای زنان ۱۳.۶ درصد برآورد شده است. این شکاف چشمگیر، در کنار سهم پایین زنان در اشتغال رسمی، بازتابی از موانع ساختاری در ورود زنان به بازار کار به شمار می‌رود. از منظر جغرافیایی نیز نرخ مشارکت اقتصادی در مناطق روستایی (۴۲.۲ درصد) اندکی بالاتر از مناطق شهری (۴۰.۴ درصد) بوده است. با این حال، نرخ بیکاری در شهرها (۷.۹ درصد) بیش از روستاها (۵.۳ درصد) گزارش شده؛ به این معنا که در مناطق شهری فرصت‌های شغلی نسبت به جمعیت فعال کمتر است.

براساس یافته‌های مرکز آمار، نرخ بیکاری در گروه سنی ۱۵ تا ۲۴ سال ۱۹ درصد و در گروه سنی ۱۸ تا ۳۵ سال ۱۰.۴ درصد است. اگرچه این ارقام نسبت به تابستان گذشته ۰.۴ درصد کاهش یافته اما همچنان نشان‌دهنده سطح بالای بیکاری در میان جوانان است. بیکاری جوانان به‌ویژه در استان‌های کمتر توسعه‌یافته و مناطق مرزی بالاتر از میانگین کشوری گزارش شده است. از جمله، استان‌های خوزستان، ایلام و سیستان و بلوچستان نرخ بیکاری دورقمی را تجربه کرده‌اند که در مقایسه با استان‌هایی مانند مکرزی یا همدان با نرخ‌های حدود ۵ درصد، شکاف قابل توجهی را نشان می‌دهد.

بیکاری فارغ التحصیلان؛ چالشی مزمن در بازار کار

یکی از شاخص‌های حساس بازار کار ایران، نرخ بیکاری در میان فارغ‌التحصیلان

